

Cuprins

Lista tabelelor	9
Lista graficelor	11
Introducere	13

Partea I. Cadrul teoretic: construcție și diversitate în sistemele de pensii

Capitolul 1. Sistemele de pensii	17
1.1. Relativitatea problematicii persoanelor în vârstă	17
1.2. Complexitatea sistemelor de pensii	20
1.2.1. Sistemele de tip PAYG versus sistemele de tip fond	23
1.2.2. Rolul statului în cadrul sistemelor de pensii	28
1.2.3. Sistemul multipilon și miturile sale	29
Capitolul 2. Tipologii ale statelor bunăstării	37
2.1. Abordarea statului bunăstării. Controverse de început	38
2.1.1. Cetățenia și sfârșitul ideologiei	38
2.1.2. Definirea statului bunăstării la începuturile sale	41
2.2. Statul bunăstării și decomodificarea	47
2.2.1. Decomodificarea	48
2.2.2. Ce este statul bunăstării și care sunt explicațiile apariției lui?	49
2.2.3. Regimurile de state ale bunăstării	51
2.2.3.1. Statul bunăstării liberal	51
2.2.3.2. Statul bunăstării corporatist	52
2.2.3.3. Statul bunăstării socialist	53
2.2.4. Statul bunăstării în societatea postindustrială	54
2.3. Statul bunăstării și paradoxul redistribuirii	55
2.4. Politicile sociale naționale și Europa socială	59
2.5. Noi provocări aduse statului bunăstării	62
2.6. Concluzii	67

Partea a II-a. Cadrul european: politici sociale europene

Capitolul 3. De la statul bunăstării național la politicile sociale europene	69
3.1. Politicile sociale europene ca efect al pieței unice	71
3.2. Dumpingul social	72
3.3. Efectul „ <i>spillover</i> ”	74
3.4. Curtea de Justiție a Comunității Europene	78

3.5. Argumente istorice.....	79
3.6. Politicile muncii – principala dimensiune a politicilor sociale europene.....	81
3.7. Politici sociale naționale – politici sociale europene, politici pe două niveluri	86
3.8. Agenda UE pentru perioada 2000 – 2005	87
3.9. Dialectica solidaritate – echitate la nivelul Uniunii Europene.....	88
3.9.1. Fondurile structurale europene	88
3.9.2. Fondul Social European – scurtă prezentare.....	89
3.9.3. Dezvoltarea regională	91
3.9.4. Politica proiectelor	93
3.10. Concluzii	94
Capitolul 4. Evoluția legislativă a pensiilor în Uniunea Europeană	97
4.1. Începuturi	97
4.2. Noua metodă deschisă de coordonare	100
4.3. Problema nediscriminării	103
4.4. Noile direcții în problema pensiilor	106
4.4.1. Pilonul II al asigurărilor sociale.....	109
Capitolul 5. Provocări actuale asupra sistemelor de pensii în UE	113
5.1. Îmbătrânirea populației	113
5.2. Creșterea ratei de angajare	114
5.3. Creșterea vârstei de retragere.....	115
5.4. Dezvoltarea sistemelor private de pensii	116
5.5. Rezistența la schimbare.....	118
5.6. Reforma sistemului de pensii în țările membre ale UE.....	121
5.7. Concluzii	129
 Partea a III-a. Cadrul național: evaluarea sistemului românesc de pensii	
Capitolul 6. Premise istorice. Evoluția sistemelor de pensii de la Regulamentele organice până în prezent.....	131
6.1. O scurtă istorie a sistemelor de pensii până la al Doilea Război Mondial	131
6.1.1. Funcționarii și militarii – primii beneficiari ai sistemelor de pensii	131
6.1.2. Muncitorii – următorii beneficiari.....	137
6.2. Ruptura istorică – venirea regimului comunist	139
6.3. Tranziția sistemului de pensii din 1990 până în prezent	143
6.3.1. Politicile sociale într-o Românie în tranziție – o privire asupra contextului evoluției sistemului de pensii.....	143
6.3.1.1. FMI și Banca Mondială – actori controversați ai tranziției	152
6.3.1.2. Tranziția ca efort de căutarea a unei direcții.....	156
6.3.2. Tranziția sistemului de pensii din 1990 până în prezent	160
6.3.3. Concluzii	171

Capitolul 7. Evaluarea sistemului românesc de pensii din perspectivă europeană	173
7.1. Obiectivul nr. 1. Prevenirea excluderii sociale	173
7.2. Obiectivul nr. 2. Menținerea standardului de viață	177
7.3. Obiectivul nr. 3. Promovarea solidarității	178
7.4. Obiectivul nr. 4. Creșterea ratei de angajare	180
7.5. Obiectivul nr. 5. Creșterea perioadei de activitate	182
7.6. Obiectivul nr. 6. Crearea unui sistem de pensii sustenabil în contextul unui echilibru al bugetului public	188
7.7. Obiectivul nr. 7. Ajustarea beneficiilor și contribuțiilor într-un mod echilibrat	186
7.8. Obiectivul nr. 8. Pensiile private au un management solid și oferă pensii adequate	193
7.9. Obiectivul nr. 9. Adaptarea la un mod de angajare flexibil și la modele de carieră variate.....	194
7.10. Obiectivul nr. 10. Asigurarea unei mai mari egalități între bărbați și femei	197
7.11. Obiectivul nr. 11. Demonstrarea abilității sistemelor de pensii în a face față provocărilor	203
Capitolul 8. Șanse de reconstrucție sau de prăbușire?	207
Bibliografie	217

